

Podcast - manuskript

Introduktion

Velkommen til denne podcast. Du vil nu blive ført igennem en række individuelle refleksionsopgaver, mens du går på opdagelse i et naturskønt område. Du skal have medbragt papir og blyant til turen. Podcasten varer 20 minutter.

Denne podcast er et led i arbejdet med bogen *DET HUL AF LYS*, der er udarbejdet af en række kunstnere og forfattere. Formålet er at sætte fokus på FN's 17 verdensmål. I denne podcast fokuserer vi på kapitel 17, der handler om det 15. verdensmål; livet på land.

Det er vigtigt, at du fjerner alle mentale blokader og giver frit løb for dine sanser den næste halve time. Glem alt, hvad der hedder latterlige eller dårlige ideer lige nu og lad dine kreative tanker udfolde sig.

Du står nu et sted i naturen. Se dig omkring. Tænk over:

- Hvad er natur?
- Hvad er kultur?
- Kan du se et sted, hvor kultur og natur blandes sammen?

Det forholder sig faktisk sådan, at næsten al beplantning i Danmarks byområder, er kultur, altså plantet af mennesker. Er det ikke overraskende, at stort set al bevoksning, du kigger på lige nu er planlagt og tilvejebragt af mennesker.

Du skal nu høre tekst 4 fra *DET HUL AF LYS*, kapitel 17. Find et sted og sæt dig til rette. Det kan være på en bænk, på en sten eller på græsset. Mens du hører teksten, skal du overveje, hvad der sker, når kultur og natur blandes sammen:

*Sudan, som hannen hed,
blev 45 år og døde
af alderdom. Hans horn
var for længst slebet af
for at gøre ham mindre
attraktiv for
krybskytter.
Alligevel var han til det sidste omringet
af vagter for at sikre,
at han ikke blev dræbt*

*Sudan var den sidste. Vi
har vidst længe, at det
snart ville ske. Hvad skal
verden med hvide næsehorn?
Hvad skal verden med
fuglekonger? Hvad skal verden
med regnorme, havmåger,
søpindsvin, sommerfugle,*

fluer, granatæbler,
edderkopper, høns, grævlinger,
hvad skal verden
med grævlinger? Hvilken gavn
gør det underlige, flade
dyr? Hvad skal verden
med den, med havfruer,
solsikker,
skildpadder,
små og store isbjørne,
med mindet om uddøde arter?

Hvad skal verden med fortiden,
hvad skal verden med fremtiden?

Hør dommedags trompeter,
hvad skal verden med dem?

Skriv dine overvejelser ned på et stykke papir.

Du skal nu bevæge dig videre i naturen. Imens du går, skal du bruge dine sanser. Se dig omkring. Hvad får du øje på? Ser du på planter eller dyr? Træer eller buske? Lyt til naturen omkring dig? Forstyrres naturens lyde af trafik eller menneskeskabt larm? Hvis dette er tilfældet, skal du nu bevæge dig væk fra larmen.

Udvælg et sted, hvor du kan høre naturen. Det kan være fuglenes fløjt eller havets skummende bølger.

Luk øjnene og benyt din høresans. Sug alle naturens lyde til dig. Lyt til blæsten.

Åbn nu øjnene og gå videre.

Lyt nu til tekst 3 fra *DET HUL AF LYS*, kapitel 17. Tænk over digtets budskab og tænk over, hvilke følelser du får, når du sætter digtet i forbindelse med din opfattelse af naturen.

Det tavse forår, foråret
uden fugle, foråret
uden anden sang end
pligten til forbrug,
måske - men det kunne også være
foråret som alt
der vågner igen og ved
at intet af det store
fantastiske, for
sjælen nødvendige,
nogensinde vil forsvinde,
ikke for alvor

Skriv dine overvejelser ned på et stykke papir.

Du skal nu finde noget i naturen, som du synes er særligt eller betydningsfuldt. Du skal nu tegne det, du har udvalgt på dit papir. Hvorfor synes du, at lige netop dette er noget særligt. (TILFØJ UNDERLÆGNINGSMUSIK)

Gå nu videre på din tur, mens du tænker over, hvordan mennesket og naturen er forbundet. I romantikken fremstilles naturen idyllisk og harmonisk. Her var organismetanken og det ideelle samarbejde mellem mennesket og naturen i centrum. Hvordan synes du, at mennesket i dag arbejder sammen med naturen?

Formålet med det 15. verdensmål er, at skabe et samarbejde mellem mennesker og natur, hvor mennesket både bidrager med ressourcer til og modtager ressourcer fra naturen, på bæredygtig vis. På denne måde forsøger man, med det 15. verdensmål, blandt andet at genfinde den balance mellem mennesker og natur, som man idealiserede i romantikken.

Du skal nu høre tekst 5 fra *DET HUL AF LYS*, kapitel 17. Tænk over, hvordan teksten fremstiller menneskets tilgang til naturens ressourcer og balancegangen mellem udnyttelse af og samspil med naturen.

*Okay så kan vi lige
ligesom bygge et foster
op fra genetiske rødder
det kan vi gøre
i laboratorier. Det kan vi
gøre, vi kan sætte tilbage,
hvad vi med vores adfærd
har fjernet. Vi kan
selv, vi behøver ingen
hjælp, ingen skabelse
eller tro eller dyb
poetisk viden. Vi
laver lige selv
et nyt hvidt næsehorn og
slipper det løs i et bur*

Tænk over, hvad digtet siger om menneskets måde at tilgå naturen på. Hvad siger dette om menneskets forbindelse til naturen? Er der balance i forholdet mellem mennesket og naturen?

Mennesket har altid levet af naturen. Vi kan ikke leve uden den. Alligevel er det som om, at mennesket distancerer sig mere og mere fra naturen. Vi holder den ude af vores lukkede huse, og lukker den en gang imellem ind, i små potteplanter eller i form af husdyr eller pyntesten. Vi fælder regnskove og smider plastik i havene. Vi graver dybe huller i kloden, når vi skal tappe den for værdier. Og vi tænker ikke nok over konsekvenserne.

Du skal nu høre tekst 6 fra *DET HUL AF LYS*, kapitel 17. Imens skal du reflektere over, hvilke konsekvenser det har, når mennesket tapper jorden for ressourcer. Hvordan forholder teksten sig til dette problem?

Hvad skal vi med igler
Hvad skal vi med elefanter
Hvad skal vi med østers
Hvad skal vi med løver

Hvad skal vi med tigre
Hvad skal vi med dromedarer
Hvad skal vi med violer
Hvad skal vi med pandaer

Hvad skal vi med ræve
Hvad skal vi med solsorte
Hvad skal vi med sandorm
Hvad skal vi med tapirer

Hvad skal vi med fiskeørne
Hvad skal vi med traner
Hvad skal vi med anemoner
Hvad skal vi med nælder

Hvad skal vi med aspens løv
Hvad skal vi med uglens gylp
Hvad skal vi med løvens mod
Hvad skal vi med slangens kløgt

Hvad skal vi med engens græs
Hvad skal vi med markens grøde
Hvad skal vi med storkens næb
Hvad skal vi med sildens spjæt

Hvad skal vi med sæler
Hvad skal vi med sorte bjørne
Hvad skal vi med hæg og tjørne
Hvad skal vi med falkens øje

Hvad skal vi med ørkenræve
Hvad skal vi med krager
Hvad skal vi med rågers sorte skrål
Hvad skal vi med ilder ål

Du skal nu sætte dig ned for at lave en kreativ refleksionsopgave. Om lidt skal du lytte til en række lyde og lade dig inspirere. Tænk på lydene i forbindelse med naturen og tegn dine associationer på et stykke papir.

Nu afspilles første lydclip

lydclip af fuglefløjt

lydclip af motorsav, der fælder skov

lydclip af vind og bølger

lydclip af speedbåd

Se på dine tegninger. Tænk over, hvordan dine tegninger repræsenterer kontrasten mellem den natur der fremstilles i henholdsvis romantikken og samtidens klimalitteratur. Hvad siger de to tidsperioder om menneskets forbindelse til naturen?

Du har nu gennemført en halv times refleksion i naturen. Det skulle gerne have sat nogle tanker i gang og inspireret dig til, selv at være mere bevidst om, hvordan man kan forholde sig kritisk til menneskets aftryk på naturen. Du har forhåbentlig også i undervisningen fået et indblik i, hvordan man i romantikken fremstillede og forholdt sig til naturen. Du har sammenlignet det romantiske natursyn med aktuelle tekster, og har bemærket den store kontrast. Nutidens natursyn er bestemt ikke idyllisk og ukritisk, som det var i romantikken. Men i krisetider har vi en tendens til at vende blikket indad og finde lidt tilbage, til den romantiske tankegang. Kan du komme i tanker om en tidligere, eller måske igangværende landskrise, hvor fokus på naturen er opløst?

Kommenterede [t1]: Hvad med bare "krise" eller "krise i Danmark". Det lyder ikke så godt med landskrise☹